מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להבין את ההבדל בין כותרת מושכת לכותרת מטעה
- לזהות שורשים ומשפחות מילים (כ־ת־ר מול כ־ת־ב, ע־ר־ך, ק־ר־א)
- להכיר את משקל קְטִילָה כשם פעולה

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – הבנת הנקרא

1. ב – על תשומת הלב של הקוראים
2. א – קצרה, ברורה ומעוררת סקרנות
3. ב – הוא מפסיק להאמין לכותרות של האתר
4. א – לחלון ראווה שמה שמוצג בו באמת נמצא בחנות
5. ב – להביא את הסיפור ולכתוב את הכתבה

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – היא פוגעת באמון הקוראים ומאבדת אותם בהמשך
2. נכון – כך נאמר במפורש בטקסט
3. לא נכון – קורא ביקורתי בודק, בעוד קורא חשדן פוסל הכול
4. נכון – זה אחד משלושת הכללים שהוזכרו
5. לא נכון – היא מהשורש כ־ת־ר, כמו כֶּתֶר

חלק ג' – השלמת מילים

1. מכתירה
2. עורך
3. משאב
4. כול
5. קטילה
6. פער

חלק ד' – התאמת שורשים ומילים

- 1 – ב (כותרת)
- 2 – ד (כתבה)
- 3 – ה (עריכה)
- 4 – א (קריאה)
- 5 – ג (משקל של שם פעולה)

חלק ה' – כתיבה ומיון

1. כ־ת־ב: כתבה, כתב, מכתב. כ־ת־ר: הכתרה, כתר, כותרת.
2. כותרת שמבטיחה הפתעה שהכתבה לא מקיימת; הקוראים מתאכזבים והאתר מאבד אמון.
3. כתב/כתבת, כתיבה; עורך/עורכת, עריכה.

חלק ו' – כתיבה יצירתית

1. לבדוק שהכותרת המדויקת מבוססת על עובדה מהכתבה, וששההסבר מזהה הבטחה ריקה מול הבטחה מקוימת.
2. לבדוק התייחסות לדרמטיות הדימוי ולזיהוי העצמי-רפלקסיבי שהכותרת משתמשת בטכניקה שהיא מתארת.

כרטיס יציאה – מה לחפש

- הבנה שכותרת פיתוי מבטיחה ולא מקיימת ופוגעת באמון
- זיהוי השורש כ־ת־ר וההקשר לכתר
- זיהוי תבנית קטילה בדוגמאות כמו עריכה וקריאה

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח עם כותרות אמיתיות מודפסות ולבקש לסדר על ציר מדויקת-פיתוי בלי לציין מקור
- להדגיש בכיתה את ההבדל בין שורש כ־ת־ר לשורש כ־ת־ב כי התלמידים נוטים להתבלבל
- בחלק הפתוח כדאי לתת דוגמה מהכיתה כדי לעזור לתלמידים להתחיל

דף תרגול: הקרב על תשומת הלב

דף התלמיד/ה **רגיל**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

הטקסט עוסק בתחרות היומיומית בין כותרות חדשות על תשומת הלב של הקוראים, ובשאלה איך כותבים כותרת שמושכת בלי לשקר.

1 חלק א' – הבנת הנקרא

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. על מה נלחמות הכותרות לפי הטקסט?

א) על מקום בעיתון ב) על תשומת הלב של הקוראים ג) על מספר המילים ד) על שם הכתב

2. אילו שלוש דרישות יש לכותרת טובה?

א) קצרה, ברורה ומעוררת סקרנות ב) ארוכה, מסובכת ומפתיעה ג) צבעונית, גדולה ומודגשת

ד) משעשעת, קצרה ומוזרה

3. מה קורה לקורא שנתקל שוב ושוב בכותרות פיתוי של אותו אתר?

א) הוא ממשיך להאמין ב) הוא מפסיק להאמין לכותרות של האתר ג) הוא קורא יותר

ד) הוא כותב תגובה

4. למה משווה הטקסט כותרת מצוינת?

א) לחלון ראווה שמה שמוצג בו באמת נמצא בחנות ב) לשלט חוצות ג) לשער של ספר

ד) לכרזה בקולנוע

5. מה התפקיד העיקרי של הכתב או הכתבת?

א) לכתוב את הכותרת בלבד ב) להביא את הסיפור ולכתוב את הכתבה ג) לעצב את העיתון

ד) לבדוק שגיאות כתיב

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	כותרת פיתוי מועילה לאתר בטווח הארוך	☐	☐
2	לפי הטקסט האמון הוא הנכס החשוב ביותר של אתר חדשות	☐	☐
3	קורא ביקורתי פוסל כל כותרת מראש	☐	☐
4	אחד מכללי האצבע הוא לא להגזים במספרים בכותרת	☐	☐
5	המילה כותרת היא מהשורש כ־ת־ב	☐	☐

3 חלק ג׳ – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. הכותרת _____ את הכתבה, כמו כתר שעל ראש

2. ה_____ והעורכת מחליטים איך הסיפור יוצג

3. מילה שמשמעה דבר בעל ערך בכמות מוגבלת היא _____

4. קריאה ביקורתית אינה הופכת אותנו לחשדנים ב _____

5. המילים עריכה, קריאה וכתיבה בנויות במשקל _____

6. הרווח בין מה שיודעים למה שרוצים לדעת נקרא _____

4 חלק ד׳ – התאמת שורשים ומילים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. כ־ת־ר	___	**א.** קריאה
2. כ־ת־ב	___	**ב.** כותרת
3. ע־ר־ך	___	**ג.** משקל של שם פעולה
4. ק־ר־א	___	**ד.** כתבה
5. קְטִילָה	___	**ה.** עריכה

5 חלק ה׳ – כתיבה ומיון

ענו בקצרה.

1. מיינו לשתי משפחות: כתבה, הכתרה, כתב, מכתב, כתר, כותרת. כתבו את השורש של כל משפחה.

2. הסבירו במילים שלכם מהי כותרת פיתוי ולמה היא פוגעת באתר עצמו.

3. כתבו שם מקצוע ושם פעולה מהשורש כ־ת־ב, ושם מקצוע ושם פעולה מהשורש ע־ר־ך.

6 חלק ו' – כתיבה יצירתית

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בחרו אירוע אמיתי מחיי הכיתה. כתבו לו כותרת פיתוי וכותרת מושכת ומדויקת, והסבירו ב-3 משפטים מה ההבדל ביניהן.

2. הטקסט משתמש במילים ממלחמה (הקרב, נלחמות, נאבקו). מה הבחירה הזאת מוסיפה, והאם הכותרת עצמה 'כותרת מושכת'?

כרטיס יציאה

מהי כותרת פיתוי ולמה היא מזיקה?

מהו השורש של המילה כותרת, ומה משמעותו?

מהו משקל קטילה ותנו שתי דוגמאות מהטקסט

איך הרגשתי בשיעור? 😕 😐 🙂 😀